

EDUCAȚIE. PROFESIONIȘTI.

Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic din cadrul Universității „Spiru Haret” formează viitori profesioniști ai educației, oferind o pregătire riguroasă și completă pentru obținerea competențelor necesare carierei didactice. Programele psihopedagogice sunt recunoscute la nivel european și asigură dreptul de a preda în învățământul preuniversitar.

Programele sunt organizate pe două niveluri, în funcție de etapa de studiu și de nivelul de învățământ la care candidații doresc să predea.

Detalii în pag. 3

DEPARTAMENTUL PENTRU PREGĂTIREA PERSONALULUI DIDACTIC

Admitere 2026

Martie

dppd.spiruharet.ro

Programul de studii psihopedagogice

De 35 de ani învățăm împreună la Universitatea Spiru Haret!

- 12 februarie 1991: Prin Sentința civilă nr. 109 din 12 februarie 1991, judecătoria Sectorului 1, București, admite cererea de înscriere a Fundației România de Măine în Registrul asociațiilor și fundațiilor, această instituție devenind persoană juridică de drept privat.
- 19 ianuarie 1991: Din inițiativa prof. univ. dr. Aurelian Gh. Bondrea, în baza prevederilor Legii pentru persoane juridice nr. 21/1924, a luat ființă, în București, Fundația „România de Măine” – instituție social-umanistă de cultură, știință și învățământ, fără scopuri politice sau patrimoniale (nonprofit), persoană juridică de drept privat, având în structura sa, ca parte integrată, Universitatea *Spiru Haret*.

În cadrul adunării generale constitutive, au fost aprobate Actul constitutiv și Statutul Fundației România de Măine și au fost aleși, cu unanimitate de voturi, ca președinte al Fundației, prof. univ. dr. Aurelian Gh. Bondrea, iar ca prim-vicepreședinte al Fundației și rector al Universității *Spiru Haret*, acad. Nicolae Teodorescu. În conformitate cu prevederile art. 7 din Statutul Fundației *România de Măine*, scopul și obiectivele propuse „se realizează prin instituțiile sale de profil, care organizează și desfășoară, în condițiile

legii, activități de învățământ, știință și cultură.” Devizele care au orientat întreaga activitate a Fundației *România de Măine* și a instituțiilor din structura sa au fost și rămân „Prin noi înșine” și „Privește spre viitor!”

Ca președinte al Fundației *România de Măine*, prof. univ. dr. Aurelian Gh. Bondrea a desemnat membrii primului Senat al Universității *Spiru Haret*, precum și conducerile consiliilor științifice de profil: acad. Ștefan Milcu – președinte de onoare; prof. univ. dr. Aurelian Gh. Bondrea – președinte; acad. Nicolae Teodorescu – rector; acad. Anghel Rugină; acad. Ion Coteanu; acad. N.N. Constantinescu; acad. Radu Voinea; acad. Vasile Gionea; acad. David Davidescu; acad. Cristian Hera; acad. Romulus Vulcănescu; acad. Ștefan Ștefănescu; acad. D.R. Popescu; scriitorul Paul Anghel; artistul popoului Radu Beligan; prof. univ. dr. Ion Rebedeu; prof. univ. dr. doc. Grigore Posea; prof. univ. Adam Popescu; prof. univ. dr. Constantin Mecu; prof. univ. dr. Iulian Mincu; prof. univ. dr. Alexandru Zănfir; prof. univ. dr. Ion Tudosescu; prof. univ. dr. Marin Ivașcu; prof. univ. dr. Victor Giuleanu; prof. univ. dr. Dan Ghiocel; prof. univ. dr. Baloescu; prof. univ. dr. Emil Mihuleac; prof. univ. dr. Ioan Kunst Ghermănescu; prof. univ. dr. Mircea Nicolaescu; prof. univ. dr. Marin Voiculescu; prof. univ. dr. Ion T. Radu; prof. univ. dr. Ioan Pop De Popa; prof. univ. dr. Augustin Gârbea; prof. univ. dr. Ion Dodu Bălan; prof. univ. dr. Gheorghe Achiței; prof. univ. dr. Mihai Golu; prof. univ. dr. Ioan Scurtu; prof. univ. dr. Gheorghe Cazan; prof. univ. dr. Virgil Craiu; prof. univ. dr. Constantin Luca; prof. univ. dr. Ion Anghel; prof. univ. dr. Ion Stoica.

Prin hotărâri ale Consiliului director al Fundației „*România de Măine*”, au fost înființate facultăți și specializări ale Universității Spiru Haret, care au fost declarate și înregistrate la grefa instanței. Universitatea *Spiru Haret* începe să funcționeze efectiv odată cu anul de învățământ 1991-1992, când numărul studenților a fost de 1155, înscriși la facultățile de Drept și Administrație Publică, Sociologie-Psihologie, Limbi și Literaturi Străine, Management Financiar-Contabil, Filosofie și Jurnalism, Medicină Veterinară și Colegiul Universitar Pedagogic, București

ACS Universitar USH din nou pe podium!

Detalii în pag. 3

„*Diploma dublă, diploma multiplă, diploma comună, diploma europeană*”

• Universitatea „Spiru Haret” a fost reprezentată la workshopul „*Diploma dublă, diploma multiplă, diploma comună, diploma europeană*” de conf.univ.dr, Maria Emilia Duda , prorector pentru Relațiile Internaționale.

Prin participarea la astfel de inițiative, Universitatea „Spiru Haret” își reafirmă angajamentul pentru consolidarea cooperării internaționale și dezvoltarea unor programe adaptate evoluțiilor din spațiul european al învățământului superior.

Evenimentul s-a desfășurat în cadrul proiectului „România la orizont 2030. Creșterea relevanței internaționale prin internaționalizarea învățământului superior”, finanțat prin Programul Educație și Ocupare (PEO) 2021–2027 și coordonat de UEFISCDI, în parteneriat cu Ministerul Educației.

Workshopul a reunit specialiști din mediul academic și instituțional, oferind un cadru de dialog dedicat programelor de studii integrate și tipurilor de diplome recunoscute la nivel european. Discuțiile au abordat dimensiunea legislativă, standardele de calitate și oportunitățile pe care aceste formate educaționale le creează absolvenților.

S-a dat startul programului *MyUniversity WaY*

MyUniversityWaY

un parteneriat valoros între Universitatea Spiru Haret și programul de testare vocațională și orientare în carieră MyWaY

ÎMPREUNĂ ÎNVĂȚĂM SĂ AVEM SUCCES!

Ești licean și te întrebi cum arată cu adevărat viața de student? Sau ești profesor și vrei să le oferi elevilor tăi o experiență relevantă pentru viitorul lor academic?

MyUniversity WaY este un proiect sub umbrela programului de testare vocațională și orientare în carieră *My WaY*, creat special pentru a aduce elevii de liceu mai aproape de realitatea mediului universitar și pentru a-i ajuta să ia decizii informate despre traseul lor educațional.

Prin *MyUniversity WaY*, liceenii pot deveni „studenți pentru o zi”:

- participă la cursuri și laboratoare
- interacționează cu profesori universitari
- descoperă activități practice și cerințele reale ale vieții academice

Miercuri, 11 februarie, ora 19,30, a avut loc prima întâlnire online dedicată liceenilor, unde au aflat tot ce trebuie să știe despre viitorul lor academic și profesional! Participanții au descoperit:

- ce este programul *MyUniversity WaY* și cui se adresează
- ce activități și oportunități oferă
- detalii despre parteneriatul cu Universitatea „Spiru Haret”
- cum te poate ajuta programul să faci alegeri educaționale potrivite pentru tine

Participarea a fost gratuită!

Cotizație pe efecte

Mioara VERGU-IORDACHE

A fost Ziua Națională a Lecturii. Frumos! Este și Ziua Cititului Împreună! Frumos! 42 la sută dintre elevii români nu înțeleg ce citesc! Urât! Rezultatele la testele PISA sunt nesatisfăcătoare. Apar numeroase platforme dedicate, manuale, metode de studiu...Frumos! Cu cât mai multe, cu atât mai... slabe rezultate. Urât! Prăpastia dintre vârfuri și marea masă a tineretului studios este uriașă. Cine provine din familii înstărite poate, dacă vrea, să performeze. Cine nu... Aritmetică simplă. Sărăcia se extinde, bani pentru educație în privat individual sunt tot mai puțini. Mulți copii excepționali, cum este majoritatea copiilor noștri, „trag tare” pentru a ajunge în străinătate. Dar mă uit în curtea noastră. Urmăresc publicitatea pe care și-o face Ministerul Educației și Cercetării. Poți crede că totul e bine și frumos! Dacă nu citești comentariile! Din curtea școlii, realitatea se vede altfel decât de pe paginile sociale!

Recent, am aflat despre marea realizare a României care a devenit membru asociat al Comitetului de Asistență pentru Dezvoltare al OCDE. Conform comunicatului MAE, aderarea României la acest Comitet are loc în urma creșterii constante, în ultimii ani, a volumului asistenței oficiale pentru dezvoltare oferite de țara noastră, precum și a „consolidării profilului României ca donator consecvent, predictibil și credibil la nivel internațional” MAE a precizat că, în anul 2024, valoarea totală a asistenței oficiale pentru dezvoltare acordate de România a atins 539,1 milioane de dolari, reprezentând 0,16% din venitul național brut, cel mai ridicat nivel înregistrat de țara noastră până în prezent. Banul, ochiul dracului!? În același timp, OCDE informează că, la folosirea Inteligenței Artificiale, conform ultimelor studii, per total, România este pe poziția a 3-a din coada clasamentului OCDE. Înainte de Turcia și Columbia.

România se află pe locuri codășe și în cazul studenților și elevilor de liceu care au apelat la AI, chiar dacă procente sunt mai mari în cazul acestor categorii: în rândul tinerilor de 16-24 de ani cu studii superioare, 52% dintre aceștia au folosit AI (față de 75% media OCDE); în rândul tinerilor de 16-24 de ani cu studii medii, 46,6% au folosit AI, față o medie OCDE de 67,8%; în rândul tinerilor de 16-24 de ani cu studii reduse, doar 31,9% au folosit AI, față de o medie OCDE de 65,4%. Este interesant și că, din 2029, OCDE va testa competențele media și de utilizare a inteligenței artificiale în cadrul PISA, evaluarea internațională a competențelor pe care le au elevii în vârstă de 15 ani. Subliniez: în 2026, 42 la sută dintre elevii români nu înțeleg ce citesc! Dar România face parte din prestigioase organisme internaționale.

E vorba de efecte. Sigur! Nu știu ce dorți dumneavoastră! Eu vreau să aflu de ce? care e CAUZA?. Pentru că eu am învățat că nu există efect fără cauză; știind-o, pot fi evitate efectele. Însă noi nu mai căutăm/rezolvăm cauzele, tăbărăm pe efecte și le punem pe un rug de paie. Să ardă, să ne ardă! Sau cotizăm. De prea multe ori!

STRUCTURA ANULUI ȘCOLAR 2026-2027

● Ministerul Educației și Cercetării informează că forma finală a structurii anului școlar 2026-2027 a fost avizată.

„Conform structurii, **cursurile anului școlar 2026-2027** vor **începe** pe **7 septembrie 2026** și se vor **încheia** pe **18 iunie 2027**.
Anul școlar are o durată de 36 de săptămâni de cursuri.
Săptămâna de vacanță la decizia inspectoratelor școlare județene/ al municipiului București va fi planificată în perioada 15 februarie – 7 martie 2027. Până la data de 1 aprilie 2026 fiecare unitate de învățământ va comunica elevilor și părinților săptămâna de vacanță aleasă la nivel de județ.
Programele naționale „Școala altfel” și „Săptămâna verde” se vor desfășura în perioada 7 septembrie 2026 – 23 aprilie 2027.

Important!

Referitor la propunerile de începere a anului școlar în 15 septembrie, cu încheierea acestuia în 15 iunie, respectiv de eliminare/comasare a Programelor Naționale „Școala altfel” și „Săptămâna verde”:
• eliminarea acestor programe nu ar fi generat reducerea numărului de săptămâni de cursuri, cele două programe fiind cuprinse în numărul total al acestora;
• începerea cursurilor cu o săptămână mai târziu ar fi implicat decalarea cu o săptămână a încheierii cursurilor anului școlar (25 iunie, față de 18 iunie), ceea ce are drept consecință decalarea cu o săptămână a examenelor naționale (evaluare națională și bacalaureat 2027).
Considerăm că este în interesul superior al copilului ca probele scrise ale examenelor să nu se decaleze, date fiind etapele ulterioare (admiterea la liceu, pentru absolvenții clasei a VIII-a, respectiv admiterea la facultate, pentru absolvenții clasei a XII-a).
În ceea ce privește decizia de a menține Programele Naționale „Școala altfel” și „Săptămâna verde”, aceasta este justificată de faptul că scopul acestor programe este să creeze cadrul pentru desfășurarea

Septembrie 2026					Octombrie 2026				
L	7	14	21	28	5*	12	19	26	
Ma	8	15	22	29	6	13	20	27	
Mi	9	16	23	30	7	14	21	28	
J	10	17	24		1	8	15	22	29
V	11	18	25		2	9	16	23	30
S	12	19	26		3	10	17	24	31
D	13	20	27		4	11	18	25	

Ianuarie 2027					Februarie 2027				
L		4	11	18	25	1	8	15	22
Ma		5	12	19	26	2	9	16	23
Mi		6	13	20	27	3	10	17	24
J		7	14	21	28	4	11	18	25
V	1	8	15	22	29	5	12	19	26
S	2	9	16	23	30	6	13	20	27
D	3	10	17	24	31	7	14	21	28

Martie 2027					Aprilie 2027				
1	8	15	22	29		5	12	19	26
2	9	16	23	30		6	13	20	27
3	10	17	24	31		7	14	21	28
4	11	18	25		1	8	15	22	29
5	12	19	26		2	9	16	23	30
6	13	20	27		3	10	17	24	
7	14	21	28**		4	11	18	25	

Mai 2027					Iunie 2027				
L		3	10	17	24	31		7	14
Ma		4	11	18	25		1	8	15
Mi		5	12	19	26		2	9	16
J		6	13	20	27		3	10	17
V		7	14	21	28		4	11	18
S	1	8	15	22	29		5	12	19
D	2***	9	16	23	30		6	13	20

cursuri

vacanță

vacanță - o săptămână, la decizia ISJ/ISMB

ultima zi de cursuri - clasele a XII-a zi, a XIII-a seral și frecvență redusă

ultima zi de cursuri - clasa a VIII-a

sărbători legale/zile nelucrătoare

*Ziua educației/**Paștele catolic/**Paștele ortodox

unor activități care să îmbine teoria cu aplicațiile ei din viața de zi cu zi. Acest obiectiv poate fi atins prin activități gratuite, desfășurate în școală, folosindu-se resursele disponibile.
Facem un apel către unitățile de învățământ să valorifice aceste oportunități în beneficiul copiilor și al întregii comunități educaționale – activitățile care pot

fi organizate în cadrul acestor programe pot fi un sprijin real nu doar pentru învățarea în contexte nonformale și dezvoltarea socioemoțională a copiilor, ci și pentru întărirea parteneriatului școală, părinți și comunitate.
Ordinul care aprobă structura anului școlar 2026-2027 va fi disponibil pe site-ul Ministerului Educației și Cercetării după publicarea în Monitorul Oficial.”

SIMULĂRILE EXAMENELOR NAȚIONALE.

Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare a publicat programele pentru simulările examenelor naționale

Simulările organizate la nivel național se vor desfășura conform calendarelor specifice, astfel:
– în perioada **16-18 martie 2026** - probele scrise pentru **simulare EN VIII**.
➤ **Disciplinele** la care se organizează **simularea ENVIII** în anul școlar 2025-2026 sunt:
• **limba și literatura română**
• **limba și literatura maternă** pentru elevii aparținând **minorităților naționale** care au urmat cursurile gimnaziale în limba maternă
• **matematică**.
– în perioada **23-26 martie 2026** - probele scrise pentru **simulare BAC**.
➤ **Disciplinele** la care se organizează **simularea probelor scrise ale examenului național de bacalaureat** în anul școlar 2025-2026 sunt:
• **limba și literatura română**;

Programele valabile

pentru **simularea ENVIII** și pentru simularea probelor scrise ale examenului național de **Bacalaureat** în anul școlar 2025-2026 **au fost publicate**.

• **limba și literatura maternă** pentru elevii de la toate filierele, profilurile și specializările care au urmat studiile liceale într-o limbă a **minorităților naționale**;
• **matematică**;
• **istorie**;
• **fizică**;
• **chimie**;
• **biologie**;
• **informatică**;
• **geografie**;
• **logică**;
• **argumentare și comunicare**;
• **psihologie**;
• **economie**;
• **sociologie**;
• **filosofie**.
Programele sunt disponibile prin accesarea linkului: <https://subiecte.edu.ro/2026/simulare/legislatie/>

Ce este Ziua Internațională a Siguranței pe Internet?

Ziua Internațională a Siguranței pe Internet se desfășoară anual, în luna februarie. În anul 2026, această zi a fost sărbătorită marți, 10 februarie, cu scopul de a promova conștientizarea utilizării în siguranță a internetului. Peste 170 de țări au adoptat această sărbătoare, a cărui organizator este INSAFE - European Safer Internet Network. Astfel, se urmărește ca utilizarea internetului și a tehnologiei să fie

făcute cu responsabilitate, în special de către copii și adolescenți.
Ministerului Educației și Cercetării s-a adresat tinerilor, elevi și studenți, astfel: „Vă încurajăm să folosiți internetul în mod responsabil, să vă protejați datele personale și să promovați respectul în mediul digital.
Dincolo de demersuri instituționale, fiecare dintre noi poate ajuta copiii și tinerii să învețe cum să se protejeze în mediul

online, să identifice informațiile false și să combată discursul instigator la ură.
Două dintre cele mai recente acțiuni ale Ministerului Educației și Cercetării pentru a sprijini educația media în școli:
• Formarea profesorilor care să educe în sensul alfabetizării digitale și al prevenirii dezinformării în spațiul online - în ultimii doi ani, aproximativ 82.000 de profesori au fost

formați în domeniul educației digitale integrate și al tranziției digitale, prin Planul Național de Redresare și Reziliență. În prima parte a acestui an va fi finalizată formarea a aproape 100.000 de profesori.
• Aprobarea programei pentru disciplina opțională „*Elemente de educație media digitală*” (gimnaziu, clasa a VI-a), realizată în colaborare cu Centrul pentru Jurnalism Independent.”

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

Protejează-ți datele, respectă-i pe ceilalți și fii responsabil pe internet!

Ziua internațională a siguranței pe internet

Siguranța ta începe cu tine!

Evită să dai click pe linkuri primite de la persoane necunoscute.

Folosește parole puternice și diferite pentru fiecare cont.

Parolele sunt confidențiale. Datele personale sunt doar pentru tine și pentru cei pe care îi cunoști.

Fii bun în online!

Respectă-i pe ceilalți. Nu hărțui, nu judeca, evită să ai o atitudine agresivă sau nepotrivită.

Dacă simți că ești agresat în mediul online, discută cu un adult.

Ai grijă de tine în mediul online!

Verifică informațiile din mai multe surse, înainte de a le considera corecte.

Actualizează-ți parolele, folosește autentificarea în doi pași și raportează conținutul periculos.

Micile gesturi fac diferența.

Opinia națională

ISSN 1221-4019

ISSN 1841-4265 (online)

www.opinianaționala.ro

www.facebook.com/opinianaționala

Strada Fabricii nr. 46G, sector 6, București

Telefon/fax: 021 316 97 91

Centrală: 021 316 97 85, 021 316 97 86, 021 316 97 87,

interior 168

e-mail: opinia@spiruharet.ro

TEHNOREDACTARE: Vasilichia Dinu

Stimați cititori,

Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației *Opinia națională*. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ

este editată de

FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE

Tiparul executat de

TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI ROMÂNIA DE MÂINE

Răspunderea pentru conținutul textelor publicate aparține autorilor.

EDUCAȚIE. PROFESIONIȘTI.

Potrivit prevederilor legale actuale, ocuparea unei poziții didactice în sistemul actual de învățământ este condiționată de obținerea **Certificatului de absolvire a Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic**, respectiv:

– **Certificatul de absolvire a DPPD - Nivelul I** acordă dreptul de a ocupa posturi didactice în învățământul preuniversitar constituite din discipline și activități didactice corespunzătoare domeniului de licență;

– **Certificatul de absolvire a DPPD - Nivelul II** acordă dreptul de a ocupa posturi didactice în învățământul liceal și postliceal constituite din discipline și activități didactice corespunzătoare domeniului de licență.

Organizat în conformitate cu prevederile legale, Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic (DPPD), potrivit misiunii sale, dezvoltă următoarele direcții principale:

- Programul de studii psihopedagogice în vederea certificării pentru profesia didactică la două niveluri: formarea inițială (nivelul I) și formarea aprofundată (nivelul II) pentru profesia didactică a studenților și, după caz, a absolvenților învățământului universitar;

- formarea continuă și perfecționarea pregătirii personalului didactic, prin programe de formare/perfecționare periodică și de studii universitare de masterat;

- cercetarea științifică, teoretică și aplicativă, în domeniul științelor educației,

în concordanță cu necesitățile de perfecționare a procesului de învățământ și cu perspectivele de evoluție a învățământului și a științelor educației pe plan național și european.

Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic din cadrul Universității „Spiru Haret” formează viitori profesioniști ai educației, oferind o pregătire riguroasă și completă pentru obținerea competențelor necesare carierei didactice. Programele psihopedagogice sunt recunoscute la nivel european și asigură dreptul de a preda în învățământul preuniversitar.

Programele sunt organizate pe două niveluri, în funcție de etapa de studiu și de nivelul de învățământ la care candidații doresc să predea:

Nivelul I – dedicat studenților din ciclul de licență, oferă calificarea necesară pentru a preda în învățământul antepreșcolar, preșcolar, primar și gimnazial.

Nivelul II – destinat masteranzilor și absolvenților, oferă competențe pentru predarea în învățământul liceal și postliceal.

Pentru absolvenții care nu au urmat formarea psihopedagogică în timpul studiilor, Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic din cadrul Universității „Spiru Haret” organizează și programe postuniversitare de nivel I și II, prin care pot obține certificarea didactică necesară angajării în sistemul educațional.

DPPD oferă activități de pregătire psihopedagogică și metodică:

- studenților din ciclurile I și II de învățământ superior;
- absolvenților instituțiilor de învățământ, prin programe comasate în regim de învățământ postuniversitar;

- personalului didactic din învățământul preuniversitar, prin programe de perfecționare periodică.

Absolvirea programului de studii psihopedagogice oferit de DPPD se finalizează cu obținerea **Certificatului de absolvire a DPPD**, corespunzător nivelului programului de studii psihopedagogice absolvite, respectiv:

- absolvenții studiilor universitare care au finalizat programul de studii psihopedagogice de 30 de credite, corespunzător Nivelului I de certificare pentru profesia didactică, obțin Certificatul de absolvire a DPPD, Nivelul I, care le acordă dreptul de a ocupa posturi didactice în învățământul preuniversitar;

- absolvenții studiilor universitare care au finalizat programul de studii

Depunerea dosarelor se realizează în perioada 2-5 martie la sediul Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic. Admiterea se desfășoară pe bază de interviu.

Detalii privind documentele necesare și calendarul complet al admiterii sunt disponibile pe: <https://dppd.spiruharet.ro>

Sediul Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic

București, sectorul 4, Șoseaua Berceni nr. 24 (stația de metrou „Apărătorii Patriei”).

Telefon: 021-317-19-01, **e-mail:** ushdppd@spiruharet.ro

Programul de studii psihopedagogice

psihopedagogice de 60 de credite, corespunzător Nivelului II de certificare pentru profesia didactică, obțin Certificatul de absolvire a DPPD, Nivelul II, care le acordă dreptul de a ocupa posturi didactice în învățământul liceal și postliceal, dacă au absolvit și un program de master.

Facultatea de Medicină Veterinară

PARTENERIAT BENEFIC

Facultatea de Medicină Veterinară - Universitatea „Spiru Haret” adresează mulțumiri sincere echipei *SpeedVet Academy & PartnerVet* pentru deschiderea și generozitatea de a oferi studenților acces la **Modulul II (Seria 2)** – „Medicină de Urgență: Protocoale medicale” și „Workshop de chirurgie de urgență”.

„Cele trei zile intense de curs și activitate practică au reprezentat o experiență educațională valoroasă, în care teoria s-a îmbinat firesc cu realitatea clinică, iar studenții au avut oportunitatea de a învăța direct de la profesioniști dedicați, cu experiență solidă în medicina veterinară de urgență.

Le mulțumim în mod deosebit medicilor Dr. Adrian Iurcenco, Dr. Daniela Drumea și Dr. Cristina Enache pentru profesionalism, claritate și disponibilitatea cu care au ghidat participanții, precum și pentru implicarea activă în formarea viitoarei generații de medici veterinari.

Astfel de inițiative consolidează parteneriatul dintre mediul academic și practica medicală și contribuie direct

la formarea unor absolvenți mai bine pregătiți, capabili să răspundă rapid și eficient situațiilor critice din practica veterinară.

Vă mulțumim pentru colaborare și pentru investiția reală în educație!”

Workshop online „DreptCompAct”

Un nou workshop, cu tema: „Statutul personalului auxiliar de specialitate din parchete – competențe și răspundere juridică”, a fost organizat luni, 16 februarie, în

cadrul proiectului „DreptCompAct”, pentru studenții Facultății de Științe Juridice și Științe Administrative București– Universitatea „Spiru Haret” înscriși în proiect, dar și tuturor celor interesați de aplicarea practică a legislației penale și de funcționarea sistemului judiciar.

Invitat special: grefier Bogdan MOTRESCU – Direcția Națională Anticorupție, Structura centrală.

În cadrul workshopului s-a discutat despre rolul și atribuțiile personalului auxiliar din parchete, limitele competenței acestuia și formele de răspundere juridică ce pot interveni în activitatea profesională. A fost inclusă și o activitate practică interactivă, bazată pe studii de caz, care i-a ajutat pe participanți să își dezvolte abilitățile de analiză juridică, argumentare și aplicare concretă a normelor legale.

Participarea le-a oferit studenților o oportunitate valoroasă de a face legătura între teoria studiată în mediul academic și realitatea profesională, contribuind la pregătirea lor pentru viitoarea carieră juridică.

ACS Universitar USH din nou pe podium!

La *Swim Cup Bavaria*, competiție care a reunit 65 de cluburi din Germania, Italia, Ungaria și România, sportivii noștri au demonstrat că munca și disciplina fac diferența.

Echipa *ACS Universitar USH*, formată din 13 înotători dedicați, a concurat cu ambiție și profesionalism:

David BOBOC, Vlad Zamfir SĂRARU, Sofia GAVRIL, Denis CONSTANTINICĂ, Robert IORDACHE, Sofia DUMITRESCU, Maria NĂSTASE, Daria CREȚU, Eva CONSTANTIN, Gabriel CIOBANU, Antonio CIOCĂNARU, Andrei FEDELEȘ, Matei SIMA.

Rezultate remarcabile:

- **Andrei Fedeleș** (Băieți 2014): Locul 1 – 50 m fluture; Locul 1 – 200 m mixt; Locul 2 – 200 m liber; Locul 2 – 100 m liber; Locul 3 – 100 m fluture;

- **Sofia Gavril** (Fete 2013): Locul 2 – 100 m bras; Locul 2 – 50 m bras; Locul 3 – 200 m mixt;

- **Vlad Zamfir Săraru:** Locul 3 – 100 m spate; Locul 4 – 400 m mixt; Locul 5 – 100 m bras; Locul 5 – 200 m mixt;

- **David Boboc:** Locul 4 – 50 m fluture; Locul 5 – 100 m fluture; Locul 5 – 50 m liber;

- **Eva Constantin:** Locul 3 – 50 m spate; Locul 4 – 50 m fluture.

Felicitări întregii echipe, antrenorilor, familiilor, pentru determinare și profesionalism!

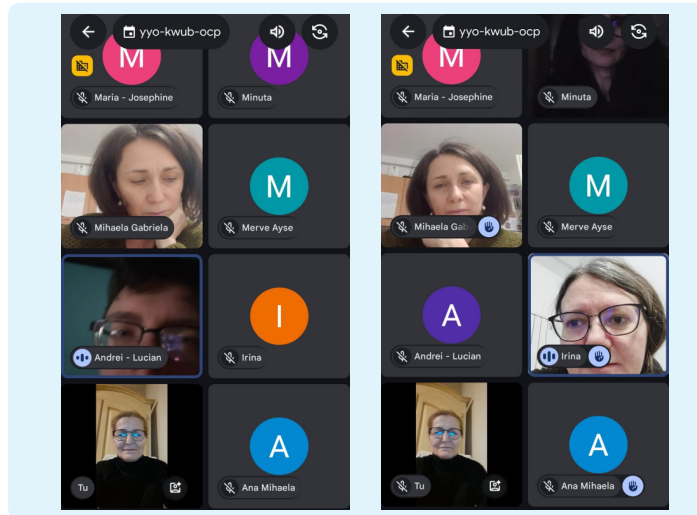
Întâlnirile grupurilor de dezvoltare personală

Teoria autoreglării

Pe 10 februarie, în cadrul întâlnirilor grupurilor de dezvoltare personală organizate de specialiștii Centrului de Consiliere și Orientare în Carieră din cadrul Universității „Spiru Haret”, COOC, s-a discutat despre „Teoria autoreglării” a lui Barry Zimmerman.

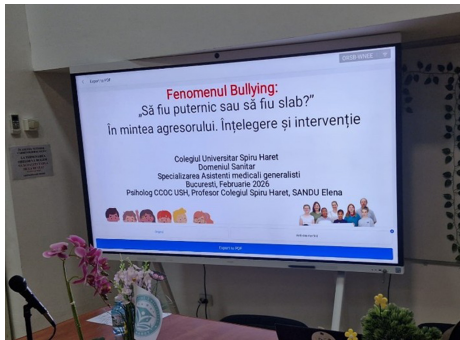
Teoria autoreglării a lui Barry Zimmerman explică modul în care indivizii își planifică, monitorizează și ajustează propriile acțiuni pentru a-și atinge obiectivele. Autoreglarea este privită ca un proces activ și ciclic, în care persoana este participantul principal în organizarea comportamentului său, nu un simplu executant pasiv al sarcinilor.

Teoria autoreglării a lui Zimmerman oferă un cadru eficient pentru organizarea comportamentului, facilitând o gestionare mai bună a timpului și o atingere mai coerentă a obiectivelor personale. Prin aplicarea celor trei faze (planificare – acțiune – reflecție), persoana devine mai autonomă, mai motivată și mai eficientă în atingerea rezultatelor dorite.

Recent, în sala Multimedia a **Colegiului Universitar „Spiru Haret”**, Domeniul Sanitar, București, psiholog al Centrului de Consiliere și Orientare în Carieră din cadrul Universității „Spiru Haret”, cadru didactic la Colegiul universitar Elena SANDU a susținut în fața cursanților, viitori Asistenți Medicali Generaliști, prelegerea:

„FENOMENUL BULLYING:
ÎNȚELEGERE, PREVENIRE
ȘI INTERVENȚIE ÎN MEDIUL
EDUCAȚIONAL ȘI MEDICAL.”
„Să fii puternic sau să fii slab?”
În mintea agresorului:
înțelegere și intervenție.

„Ziua Mondială a Bolnavului”

Colegiul Universitar *Spiru Haret* a marcat pe 11 februarie, „Ziua Mondială a Bolnavului”, un moment dedicat reflecției asupra rolului esențial al îngrijirii medicale și al solidarității față de cei aflați în suferință.

„Această zi ne amintește că dincolo de orice diagnostic se află un om, cu temeri, speranțe și nevoie de sprijin. În domeniul medical, grija față de pacient înseamnă prezență reală în momentele dificile. Formarea Asistenților Medicali Generaliști la Colegiul Universitar *Spiru Haret* este orientată pe profesionalism și implicare constantă în procesul de îngrijire, pregătind specialiști capabili să răspundă nevoilor pacienților.”

Ziua Europeană a Numărului de Urgență 112

11 februarie este și Ziua Europeană a Numărului de Urgență 112 când se vorbește despre responsabilitate, reacție rapidă și profesionalism. Numărul 112 nu este doar o linie telefonică, ci un mecanism esențial prin care vieți pot fi salvate în situații critice.

În spatele fiecărui apel se află o echipă formată din operatori, medici, asistenți medicali, paramedici, pompieri și polițiști, care intervin coordonat pentru a oferi sprijin imediat. Fiecare secundă contează, iar pregătirea profesională face diferența.

Pentru viitorii Asistenților Medicali Generaliști, înțelegerea rolului intervenției în urgență și a colaborării între structurile implicate reprezintă o parte importantă a formării medicale.

Colegiul Universitar *Spiru Haret* a marcat această zi subliniind importanța utilizării responsabile a numărului 112 și respectul față de toți profesioniștii care intervin în situații de urgență.

PUNCTE DE VEDERE

Europa Unită: pilonii care au dat naștere unui vis

Uneori lucrurile excepționale pozitive care ni se întâmplă par să fie parte din firescul evoluției, iar greutățile să reprezinte mereu ceva excepțional. Cei de astăzi avem șansa de a trăi visul unor generații anterioare pentru care atunci ar fi dat foarte mult: Europa Unită. A fost un vis care a trecut prin diferite faze de intensitate. Cei care au trăit ororile războaielor mondiale, chiar dacă nu au fost pe front, și-au dorit cu mare intensitate unitatea Europei. Astăzi visul lor are conturul concret al Uniunii Europene. Dar oare de când durează visul acesta? Când, unde și cum a apărut, s-a dezvoltat și a devenit realitate proiectul confederației în care trăim fără riscul confruntărilor cu țările vecine, fără disconfortul obținerii vizei și a utilizării pașaportului pentru orice deplasare? Cum a putut fi croit un asemenea proiect într-o lume în care războiul era regula, iar pacea și înțelegerea o excepție?

Poate că cele mai vechi rădăcini ale acestui proiect se duc până în negura vremurilor. Este justificat să acceptăm ideea potrivit căreia, odată cu navele care colindau mările și fluviile europene circulau nu numai oameni și mărfuri, ci și ideea de comerț, de colaborare, chiar și de prietenie. Fiecare progres în tehnologia transporturilor și în regulile de comerț, fiecare ființă umană care se deplasa într-un alt teritoriu să învețe limba și obiceiurile din acele părți făcea un pas spre ideea de unitate între popoare pe spații tot mai largi.

Extinderea unității continentului prin civilizație și cultură putem spune că a făcut primii pași mari pentru care avem dovezi în zilele noastre prin intermediul **Greciei antice** și a moștenirii sale istorice. Preocuparea istoricilor greci de a consemna trăsături și realități ale altor popoare a fost un act de civilizație care a transmis mesajul că nu trăim singuri pe acest pământ și este util să ne cunoaștem între noi. Știința și civilizația pe care le-a creat au ajuns în numeroase teritorii europene sădind astfel sămânța unei unități pe bază de valori unanim acceptate sau recunoscute.

Cuceririle **Imperiului Roman** și exportul de civilizație care le-a însoțit au fost de natură să marcheze teritorial un spațiu imens pe care puteau funcționa numeroase reguli comune și o conducere, chiar formală sau simbolică, unică. Mulți spun astăzi că granițele Imperiului Roman sunt un element de referință pentru nucleul de civilizație care s-a impus mai târziu pe tot continentul. Împreună, Imperiul Roman și moștenirea Greciei, purtând numele de **civilizația greco-romană**, sunt considerate ca fiind primii piloni ai Uniunii Europene de astăzi. Când proiectăm restructurarea acestui stat confederat trebuie să ne gândim dacă, în noua variantă, corespunde mai bine moștenirii civilizației și culturii greco-romane.

Mileniul I după Iisus Hristos, mai ales după Domnia Împăratului Constantin, a însemnat și extinderea creștinismului la scara întregului continent. Din acest motiv acesta a fost numit de unii și **primul mileniu al Erei Creștine**. Mileniul al doilea al acestei Ere a marcat finalizarea creștinării

întregii Europe și consolidarea instituției suport, **Biserica**. Numitorul comun al Europei a devenit astfel **creștinismul**, al treilea pilon pe care se sprijină edificiul Uniunii Europene de astăzi. Divizarea organizatorică și doctrinară a Bisericii, mai întâi între Biserica Ortodoxă a Orientului și Biserica Catolică a Occidentului European, ulterior prin apariția curentelor protestante și neo protestante, nu a afectat unitatea de credință creștină. În numeroase momente, creștinii de orice rit au fost uniți, indiferent că a fost vorba de rezistența împotriva năvălirilor mongole, a ascensiunii Imperiului Otoman, sau a ateismului. În a doua jumătate a secolului XX, popoarele bătrânului nostru continent au găsit în creștinism valorile comune care să stea la baza visului unității europene.

Un moment de mare trăire creștină a dovedit fără tăgadă că în esență nu suntem diferiți, că simțim și cugetăm la fel: **Crăciunul anului 1914**. În plină tragedie umană, Marele Război sau Primul Război Mondial, când conducători fără nici un Dumnezeu își trimiteau semenii la moarte pe câmpurile de luptă, când înțeleștarea atinsese cote de intensitate maximă, s-a petrecut ceva inexplicabil pentru cei care nu cred în spirit. Pe întreaga linie a frontului occidental pe care se înfruntau marile forțe militare ale continentului, Germania și Franța, au intervenit instantaneu pauze pentru a marca **Nașterea Mântuitorului. Spiritul Crăciunului**, despre care s-au făcut mai multe filme pentru perioada de pace, a fost tot atât de viu pe front, acolo unde oamenii erau trimiși să se omoare unii pe alții. Pentru o clipă simbolică, deși aflați într-o mare și aprigă confruntare militară pe viață și pe moarte, soldații din marile puteri ale Europei și-au adus aminte că **sunt creștini**. Au trecut dintr-o parte în alta a frontului fără teama că vor fi împușcați, au cântat și au dansat împreună, și-au schimbat reciproc proviziile pe care le primiseră. Totul instantaneu, fără pregătire, fără comunicare între diferitele puncte de pe front. În alte condiții, nimeni nu ar fi îndrăznit să se abată de la disciplina militară pentru că pedeapsa era una singură: plutonul de execuție. Atunci, odată cu Nașterea Mântuitorului a luat naștere și **speranța unei Europe Unite**, fără războaie. Poate că într-o nouă configurare instituțională, ziua de Crăciun să primească recunoașterea pe care o merită în edificarea Uniunii Europene.

Vor spune unii că Europa nu este un continent integral creștin, că în spațiul nostru cultural au avut loc interferențe profunde cu civilizațiile bazate pe alte credințe, cea musulmană și cea mozaică fiind cele mai evidente. Este adevărat. Bogăția spirituală a Europei a avut ca nucleu creștinismul, dar a primit un important aport de la aceste civilizații. Tocmai circulația intensă a ideilor, informațiilor și valorilor într-o Europă comună spirituală a permis asimilarea uniformă a tuturor categoriilor de contribuții la cunoașterea noastră de astăzi. Da, Uniunea Europeană nu și-a propus să fie o confederație creștină. Este deja purtătoarea unei paletă ample de valori care exced celor pur creștine. Încă din

mileniul doi al Erei Creștine bogăția diversității era o mândrie pentru toți europenii, iar amplificarea acestei extinderi a diversității este tot mai mult un semn de progres social. Dar totul s-a făcut în Uniunea Europeană pornind de la Om, știind că Omul este o făptură nobilă, este creația lui Dumnezeu. Deci mâna omului, a oricărui om, nu poate strica ce a fost creat prin **Voința Divină**. Având viața ca valoare supremă, faptele rele împotriva oamenilor de orice credință nu mai sunt permise de legea confederației europene.

Având în vedere acest pilon spiritual, orice plan de regândire a Uniunii Europene trebuie să ia în calcul dacă, în noua variantă, ne apropiem mai mult de valorile creștine, de iubirea aproapelui și de spiritul **nașterii Domnului** exprimat sublim în decembrie 1914. Multora nu le spun prea multe, prin ele însele, concepte nou lansate, cum ar fi **suveranism**, **progresism**, **integraționism**, etc. Trebuie să știm de fiecare dată cum este poziționat, unde se află Omul, făptura creată de Dumnezeu să se bucure de viața trecătoare pe acest tărâm. Restul poate să însemne multe cuvinte, dar prea puțin conținut. Astfel, înțelegând care sunt izvoarele fundamentale ale Uniunii Europene, putem avea mereu o busolă care să ne indice dacă ne apropiem sau ne îndepărtăm de ordinea socială pe care au visat-o pentru noi strămoșii, unii dintre ei în frigul tranșelor sau în disperarea suferințelor pricinuite de războaie.

umanismul Renașterii, alt pilon al Uniunii Europene, a adus în centrul atenției tot omul, dar privit din altă perspectivă, a științei și a artei. O întreagă filosofie, numită ulterior clasică, împreună cu formele avansate ale artelor au trecut **fără pașaport** granițele și au dat un nou suflu pentru identitatea europeană. Dorința de pace, nevoia de schimburi culturale între popoare, eficiența colaborării dintre mințile luminate ale diferitelor țări, ideea de justiție socială și de egalitate între oameni și popoare, puse în practică treptat începând de atunci, au făcut realizabil proiectul unității Europene.

Mai mult decât scopurile nobile care au reprezentat pilonii unității noastre a stat **teama de război**. După ororile celor două mari conflagrații mondiale pornite și desfășurate preponderent în Europa, visul de unitate europeană a devenit atât de puternic încât a împins guvernanții țărilor noastre să meargă mereu înainte. Sunt convins că nu se vor opri la stadiul de astăzi!

Astăzi, când beneficiem de unul dintre avantajele spațiului comun de deplasare liberă în Uniunea Europeană, atunci când ajungem în orice loc al bătrânului nostru continent, fără să vrem, pașii ne îndreaptă și către simbolurile existente fizic ale pilonilor armoniei între popoarele noastre: mergem să vedem edificiile reprezentând civilizația greco-romană, tradiția creștină, operele Renașterii. Iată o adevărată validare a ceea ce ne unește în străfundurile sufletului nostru!

Conf.univ.dr. Aurelian Virgil BĂLUȚĂ

Invitație la lectură

Mircea COȘEA, *EDUCAȚIA ECONOMICĂ* Studierea economiei – „condiție a înțelegerii lumii”

Dr. Valentin-Ioan FUȘCAN

Volumul regretatului economist Mircea Coșea, *Educația economică*, publicat la prestigioasa editură a Fundației României de Măine, la finalul anului 2025, și care s-a bucurat de o merită lansare la târgul de carte *Gaudeamus* București (3-7 decembrie 2025), reprezintă, neîndoiește, o apariție editorială de excepție. Fără a fi – așa cum mărturisește, de la bun început, însuși autorul – „un manual de economie” – lucrarea se instituie într-un adevărat catehism, absolut necesar înțelegerii celor mai importante concepte din economie și un ghid esențial, care ne ajută să înțelegem mecanismele funcționării economiei și să ne modelăm comportamentul social, influențat în mod indisolubil de realitățile economice.

De altfel, educația economică ar trebui să reprezinte, în opinia noastră, o prioritate a tuturor programelor de învățământ, alături de educația financiară, educația politică, educația istorică etc. Este ceea ce încearcă acest volum al domnului Mircea Coșea, să umple un gol care se resimte din ce în ce mai acut la nivelul societății românești. Acest gol constă în lipsa, în general, a unui comportament economic coerent al românilor, atât la nivel personal, cât și familial. Are loc neînțelegerea „forțelor profunde” (expresia le aparține cunoscuților analiști ai relațiilor internaționale, Pierre Renouvin și Jean Baptiste Duroselle, *Introduction a l'histoire des relations internationales*, Paris, Armand-Colin, 1964), care acționează în economie și care afectează în mod direct viața oamenilor. Nu de puține ori apare dificultatea în a găsi cele mai potrivite soluții pentru adaptarea la provocările frecvente de pe parcursul vieții lor.

Din această perspectivă, definiția termenului de „economie”, propusă de autor, ni se pare a fi foarte potrivit aleasă. În opinia sa, pe care o împărtășim în totalitate, „oamenii au nevoie să-și îndeplinească nevoile de consum, și pentru a face acest lucru transformă lumea din jurul lor și sunt, de asemenea, transformați de modul în care transformă lumea”. Pornind de la aceste considerații elementare, Mircea Coșea evidențiază că: „Economia este studiul acestui proces de producție și „autoproducție” a oamenilor”. Mai departe, autorul relevă întrebările esențiale ale economiei: „de ce avem nevoie, ce vrem și ce facem pentru a-l obține? În mod logic, ne vom întreba: Care sunt nevoile noastre esențiale și cum pot fi satisfăcute pentru toată lumea? Care dintre dorințele noastre sunt secundare? Folosim resursele pe care le avem la dispoziție în mod corespunzător? Care sunt efectele acțiunii noastre asupra lumii din jurul nostru, atât din punct de vedere social, cât și de mediu?” Toate acestea sunt întrebări care trebuie să îndemne la reflecție atât specialiștii, cât și publicul larg.

Lucrarea *Educația economică* atestă vastele cunoștințe multidisciplinare ale domnului Mircea Coșea, precum și impresionanta sa capacitate de sinteză. Volumul se remarcă încă de la primele pagini prin claritatea expunerii și forța de analiză a fenomenelor vieții economice, care acționează la nivelul societății umane. Lectura cărții este de la prima și până la ultima pagină facilă, plăcută și provocatoare prin întrebările la care autorul încearcă să răspundă prin prisma vastelor sale cunoștințe, dar și a experienței

dobândite de-a lungul activității profesionale și academice în calitate de economist implicat în mod direct în frământările epocii sale.

Din punct de vedere metodologic, autorul își începe demersul științific, în **prima parte** a cărții, printr-o pledoarie în favoarea importanței studierii economiei – „condiție a înțelegerii lumii” – așa cum, pe bună dreptate, găsim în carte. Nu întâmplător, între *educația economică* și *creșterea economică* există o relație strânsă. Mircea Coșea subliniază, pe bună dreptate, importanța existenței unei forțe de muncă calificată și educată în creșterea productivității/economice, contribuind, nu în ultimul rând, la o mai mare inovație. Pentru a dispune însă de o forță de muncă calificată, este necesară implicarea statului prin politici educaționale care să acorde importanța cuvenită educației economice.

Cea de **a doua parte** a cărții este consacrată elementelor de teorie economică și își propune să răspundă succint la întrebarea fundamentală „Cum funcționează economia?” sau „Cum se creează și se distribuie bogăția?”. Partea a doua își propune de asemenea să ofere cadrul necesar înțelegerii unor teme majore precum: agenți economici și operațiuni economice, piața și formarea piețelor, banii și circulația bănească, dezechilibre economice contemporane, respectiv inflația, șomajul și piața muncii, creșterea economică și caracterul ciclic al evoluției economice, inegalitatea socială. Tot în această parte a lucrării autorul analizează relația complexă dintre piață și stat, privite din postura de parteneri în elaborarea și implementarea politicilor economice.

În cadrul acestei teme atât de importante, Mircea Coșea explică noțiunile generale atât de necesare pentru înțelegerea politicii economice și explică, totodată, rolul și funcțiile statului în economia modernă. O altă temă aflată în atenția autorului este și cea privind economisirea și finanțarea economiei, esențiale pentru buna îndeplinire a funcțiilor statului modern. Nu este uitat nici domeniul relațiilor economice internaționale, cu subteme precum balanța de plăți externe, competitivitatea în cadrul relațiilor economice internaționale, globalizarea și raționamentele economice ale integrării.

Într-o eră a digitalizării extrem de dinamică, Mircea Coșea ia în discuție și relația dintre știința economică și inteligența artificială, o realitate de care va trebui să ținem seama cu toții deoarece ea ne va modela viitorul apropiat. Considerând neclare, încă, efectele inteligenței artificiale asupra creșterii economice, autorul atrage atenția că, în ciuda „promisiunii unei productivități sporite și a creării de noi locuri de muncă”, asistăm la manifestarea îngrijorării experților cu privire la potențialele pierderi de locuri de muncă și sporirea inegalității.

Tot aici, autorul are în vedere și explicarea oportunităților, dar și a problemelor apartenenței la Uniunea Europeană. Mircea Coșea

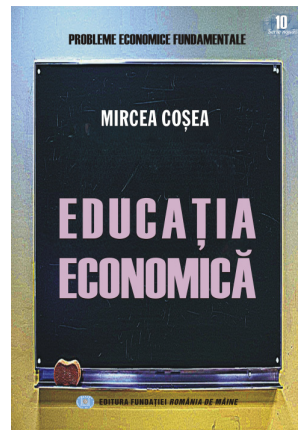
Educația economică, prezentată succint mai sus, relevă erudiția autorului, expunerea fiind una clară, concisă, accesibilă chiar și cititorului mai puțin avizat. Parcurgând lucrarea, cititorul este imediat captivat de ușurința cu care autorul abordează teme care necesită lecturi îndelungate ale unei bibliografii foarte vaste, oferind astfel, prin intermediul *Educației economice*, o cheie de lectură extrem de utilă tuturor celor interesați să înțeleagă ce este economia, cum funcționează ea și ce rol joacă individul/indivizii în ansamblul fenomenelor economice pe care le generează și care, la rândul lor, îi influențează viața cotidiană.

trece în revistă istoria Uniunii Europene, de la origini până în prezent, reliefând provocările cu care s-a confruntat de-a lungul evoluției sale. Interesantă ni se pare și analiza autorului referitoare la Pactul Verde European, care trebuie să țină cont – în opinia sa – de criterii precum: principiul/analiza cost-beneficiu în politica energetică și ritmul evoluțiilor tehnologice, inovațiile și progresul tehnic.

Economia informală (subterană) reprezintă și ea o temă în centrul atenției autorului. În finalul celei de a doua părți, Mircea Coșea ne oferă o interesantă viziune cu privire la lumea în care trăim, care trebuie evaluată prin prisma tendințelor pe termen lung sau, așa cum ar fi spus faimosul istoric francez și strălucit reprezentant al Școlii Analelor, Fernand Braudel, analizarea evenimentelor ținând cont de „durata lungă a istoriei”.

Cea de **a treia parte** a lucrării trece de la teoria economică la metoda științei economice și se oprește asupra abordărilor din economie: prin concepția fizico-mecanică și biologică-organicistă și cea psiho-sociologică. De asemenea este abordată problema „conflictului tradițional”. De foarte mare utilitate pentru înțelegerea evoluției gândirii economice este și prezentarea referitoare la cele mai importante școli care s-au manifestat de-a lungul istoriei moderne în acest domeniu: școala clasică, școala marxistă, școala neoclasică, școala keynesiană, dar și cele mai recente curente ale gândirii economice. Tot aici, autorul încearcă să răspundă la o întrebare esențială pentru toți teoreticienii: „Quo vadis știința economică? Încotro se îndreaptă?”. În continuare, Mircea Coșea atacă o temă sensibilă în lumea contemporană – patriotismul economic: „un concept vechi în continuă actualizare”. O altă temă importantă abordată de autor în cadrul lucrării este și criptomercantismul, doctrina economică a lui Donald Trump, președintele Statelor Unite ale Americii în funcție începând cu 20 ianuarie 2025. Analiza autorului se dovedește a fi una lucidă, care evită capcana emoțională în care au intrat nu puțini analiști atunci când au încercat să decripteze comportamentul politic al celui de al 47-lea președinte american. În finalul părții a treia, dar fără a fi de mai mică importanță, Mircea Coșea se angajează într-o analiză fină a problemei deglobalizării care se manifestă în prezent, considerând că acest fenomen poate determina o regândire a teoriei economiei globale.

Ultima parte a cărții (a patra) este consacrată unui foarte util breviar de termeni economici.

Axel MUNTHE, *CRUCEA ROȘIE ȘI CRUCEA DE FIER*

În colecția „Dosarele istoriei”, Editura Fundației „România de Măine” a lansat miercuri 3 decembrie 2025 traducerea în limba română a cărții „*Crucea Roșie și Crucea de Fier*” a celebrului *Axel Munthe*. Ediția a beneficiat de traducerea istoricului *Sorin Cristescu*, fost cadru didactic la Universitatea „Șpiru Haret”, în prezent cercetător științific la Institutul pentru Studii Politice de Apărare și Istorie Militară din București, specializat să pună în circulație documente și cărți de valoare.

Contextul apariției cărții

Despre Axel Munthe nu trebuie să spunem multe. Este autorul celebrei cărți de povestiri autobiografice „*Cartea de la San Michele*”, un adevărat bestseller pe plan internațional, tradusă în peste 45 de limbi. Cititorul din România probabil pune semnul de egalitate între Axel Munthe și „*Cartea de la San Michele*” prin numeroasele ediții ale cărții, unele în tiraj mare, având capacitatea de constanță a receptării în mai multe perioade din istoria țării noastre. Iată însă că, prin traducerea de excepție a istoricului Sorin Cristescu a volumului „*Crucea Roșie și Crucea de Fier*” la Editura Fundației „România de Măine”, Axel Munthe apare cititorului român și dintr-o altă perspectivă, cea de memorialist pe teme de istorie.

Impresii despre carte

Din punctul meu de vedere cartea „*Crucea Roșie și Crucea de Fier*” face parte din domeniul filosofiei istoriei, tot atât de bine cum este una de memorii istorice. În esență, este un document scris cu mare măiestrie de o personalitate celebră a literaturii mondiale. Este vorba de filosofia vieții și a morții în vremuri cumplite de război, este un document care va vorbi multor generații despre ororile inerente conflictelor militare sau despre lipsa de eficiență a eticii și legilor internaționale în ceea ce privește dreptul elementar la viață al fiecărei creații Divine.

Citirea textelor lui Axel Munthe, datorită densității mari de idei și a simbolismului implicit al limbajului, poate genera multiple stări sufletești, unele poate imprevizibile sau exagerate. După citirea „*Cărții de la San Michele*”, eu, de exemplu, mi-am dorit foarte mult

să vizitez insula Capri și Vila „*San Michele*”. Citind „*Crucea Roșie și Crucea de Fier*”, gândul a fost la Uniunea Europeană, cea care a făcut până acum imposibilă repetarea celor două tragedii conștând în războaie devastatoare și crime de neimaginat. Cu toate problemele sale, structura instituțională europeană ne-a pus la adăpost de repetarea realităților descrise cu mare precizie dar și cu multă artă de Axel Munthe în „*Crucea Roșie și Crucea de Fier*”.

Câteva idei după lectură

„*Cartea Crucea Roșie și Crucea de Fier*” este despre *suferință și nenorociri*. Chiar așa o prezintă autorul ei. Nu sunt suferințe și nenorociri obiective, inerente vieții și ordinii firii. Sunt suferințe și nenorociri determinate de voință și de mâna oamenilor, a unor oameni răi, cei din linia întâi fiind descriși cu minuțiozitate. Criminalii cei mari din birourile capitate lipsesc din carte. Axel Munthe descrie numai ce a văzut cu ochii lui, iar cu aceștia nu a avut ocazia să se intersecteze. Cartea rămâne o mărturie scrisă cu măiestrie literară despre evenimente istorice trăite efectiv de autor.

Unele texte sunt de o mare profunzime. Cât tragism și cât adevăr filosofic apare într-o frază de tipul <Omul spune adevărul atunci când este conștient că Moartea ascultă ceea ce spune el>. Cât timp ne va mistui sufletul și gândurile această idee simplă, culeasă de autor în condițiile inumane ale războiului?! De fapt inumanul evenimentelor ne aduce în minte și în suflet ceva natural și uman: nevoia permanentă de adevăr, nu numai în clipa despărțirii de lumea trecătoare.

Același tragism de intensitate maximă, cu alte rezonanțe filosofice, apare din fragmentul care urmează: <Suferința nu are naționalitate și Moartea nu poartă uniformă. Nu există nici prieteni, nici dușmani în *Tara Nimănuiei*>. Pluralitatea de sensuri merge mai departe: <Oamenii mor cum pot și ei. Majoritatea oamenilor se tem de moarte, toți oamenii se tem să moară. Toți oamenii sunt mai mult sau mai puțin asemănători când sunt pe punctul de a muri. Ce au făcut cu viața lor cât timp le-a aparținut îl poate preocupa poate pe un preot, dacă-i pe aproape, dar Morții nu-i pasă, îi primește pe toți în felul ei nepăsător, oameni buni și oameni răi, toți sunt la fel pentru ea>.

Textul de mai sus, plasat la începutul cărții, este ca o sinteză filosofică a întregului conținut. Observăm multe valențe stilistice și simbolistice utilizate de Axel Munthe. Ne atrage atenția, de exemplu, utilizarea alternativă, cu majusculă sau simplu, a cuvântului *moarte*. Când este cu majusculă ne apare ca o personificare, ca un executor al unei legi implacabile a firii. Se vede și se simte uneori și pioșenia din exprimare: <oamenii mor cum pot și ei>. Oricum, în carte se vorbește dominant despre moarte.

Tot un element de stil literar elegant, rafinat pot să spun, este dialogul indirect dintre autor și Adalbert, ofițerul german despre care Axel Munte are o părere bună. La fel de bine redat este de multe ori contrastul pe diferite teme. De exemplu, are mare putere de sugestie contrastul dintre tărâmul frumos al Franței și câmpiile sale devastate sau casele ruinate. Sau contrastul dintre peisajul dezolant al unei localități distruse și preocupările firești pentru astfel de timpuri ale unor copii. Ce crudă soartă de a-ți fi trăit atunci copilăria și să te joci urcat pe un afet de tun cu roțile sfărâmate!

Scurtă consemnare de la lansare

La lansarea traducerii în limba română a cărții *Crucea Roșie și Crucea de Fier* de Axel Munthe au vorbit traducătorul, istoricul Sorin Cristescu, directorul Editurii Fundației „România de Măine”, domnul Dragoș Ciocăzan, și subsemnatul. Fiecare cu sentimentele proprii după parcurgerea textului, cu străfulgerări în suflet de o anumită nuanță sau alta. Așa va fi și în cazul cititorilor cărții. Fiecare se va raporta diferit la acest text istoric, literar și filosofic deopotrivă, cu mare densitate de idei și teme.

Lectură plăcută!!!

Conf. univ. dr. Aurelian Virgil BĂLUȚĂ, membru în Consiliul Științific al Editurii Fundației „România de Măine”

VITRALII

Scroll și gata

Te trezești într-o dimineață și ceva zumzăie în tine ca un frigider sovietic vechi, nescos din priză din 1970. Nu știi dacă e respirația sau tensiunea. Te ridici din pat folosind tactici militare: întâi pe o parte, apoi într-un cot, pe urmă porți negocieri încrâncenate cu genunchii. Când vei ajunge în picioare, va fi o mică victorie. „Unde naiba sunt papucii?” te întrebi și rămâi blocat într-o reverență prelungită în fața destinului. Când te ridici, o faci din orgoliu, nu pentru că vrei sau poți. N-ai prea dormit. Pe la miezul nopții, ți-a venit o idee genială, după două minute ai uitat-o, iar spre dimineață ți-a trecut prin cap că, dacă tot nu dormi, poate ar trebui să te pensionezi. Parcă da, parcă nu. Ce-o să se întâmple cu proiectele tale, cu lucrările, cu propunerile, cu munca ta de la birou? O să ai mai mult timp liber, dar ce să faci cu el? Să te apuci de pictură, de grădinărit? Să înveți swahili? Îți trece prin minte o călătorie inițiatică în jurul lumii. Inițiatică la vârsta asta? Ce să mai inițiezi? Poate doar un abonament la o clinică de fizioterapie. Totuși, ai o groază de treburi, te pricepi la o mulțime de lucruri și niciodată nu ți-a plăcut să tai frunze la câini. Semn rău: încă îți faci planuri de viitor. Îți râzi în barbă. Noroc că barba e albă și deasă, ascunde ironia ca o perdea de fum. De lene, nu te bărbiești. Oricum, nu se vede că a crescut și dacă s-ar observa, ar fi interpretată ca semn de înțelepciune. Pe stradă, vezi o doamnă elegantă. Ceva îți spune să-ți vezi de treabă. Senzația e clară, amintirea e în ceață. Creierul tău e plin de fișiere corupte și de erori 404: știi că e la locul lui, dar nu se mai deschide. Îți îndrepti spatele, din reflex. Trosnește, protestează. Îl ignori. Doar n-o să te doboare un update. Dai scroll și gata.

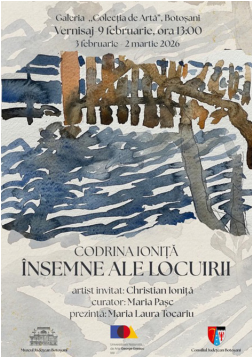
Îți cauți ochelarii – sunt pe frunte. Îți cauți tricourile – le găsești în sertarul cu șosete. Ai o groază de mesaje pe telefon. Le deschizi, pe rând, și îți spui că nu e o tragedie, e un sitcom cu număr limitat de sezoane. Problema e că te prinzi de poantă abia în ultimul episod. Corpul scârțâie, memoria face pauze publicitare nepermis de lungi, dar voința e încă în modul HD. Micul dejun: cândva un festin. Acum citești etichete. Ai ajuns să citești etichete! Pentru că o nutriționistă cam plinuță te-a învățat, amenințându-te cu degetul, că nu poți trăi decât „Fără zahăr adăugat”. Mânânci încet. Nu pentru că ai descoperit ce e aia „mindfulness”, ci pentru că stomacul tău se comportă ca un inspector de la ANAF. Orice exces e notat, arhivat și facturat sub formă de arsuri, balonări și regrete. Cafeaua? Doar una. Mică. Slabă. Și, dacă se poate, fără să strângi din buze de plăcere. O țigară? Ai înnebunit sau ce? La muncă ești o specie protejată, ca un exponat de la Antipa. Simți asta în aer. Colegii mai tineri îți spun pe nume, fără „domnule”, ceea ce ar trebui să fie un semn de egalitate și de respect, dar tu consideri asta, în mod paranoic, o tentativă de rescriere a ierarhiei naturale. Îți zâmbesc larg, îți explică lucruri cu o energie suspectă și folosesc expresii precum „super simplu” și „mega intuitiv”. Când auzi „basic stuff”, știi că urmează o umilință legată de nivelul cunoștințelor tale în domeniul gadgeturilor. În jurul tău, tastaturile tinerilor sună ca o ploaie tropicală pe tabla unui garaj. Ai învățat să ții ritmul, însă de plăcut, n-o să-ți placă niciodată. Deunăzi, te-au invitat cu rolele în parc. Încă nu le-ai dat un răspuns. Râd mult. Glumesc. Te întreabă cum era „pe vremuri”. Tu începi o poveste despre dischete și cartele perforate, despre rația de ulei și zahăr, despre penuria de hârtie igienică, despre penele de curent și cozile la carne și benzină. Te ascultă fascinați și exclamă: „Ce tare!” Nu știi dacă e admirație sinceră sau fascinație antropologică. La cursul de C++, la care te-ai înscris ca să ții pasul, profesorul avea 23 de ani. Ți-a pus întrebări, ți-a cerut părerea, ți-a acordat atenție: „E mișto că încă înveți chestii noi!” Cuvântul „încă” te-a rănit un pic, dar „fain” a sunat ca un pansament. Rândurile de mai sus sunt un posibil scenariu, adevărat și, de fapt, vesel. În ciuda aparențelor, tehnologia a anihilat conflictul dintre generații. Trecutul e o poveste tristă doar pentru unii, însă viitorul este la fel de incert pentru toți, ceea ce dă naștere unei neașteptate solidarități.

Dragoș CIOCĂZAN

„ÎNSEMNE ALE LOCUIRII”. Codrina Ioniță

Muzeul Județean Botoșani găzduiește, în perioada 3 februarie - 2 martie 2026, în spațiul Galeriei „Colecția de Artă”, expoziția „Însemne ale locuirii”, semnată de Codrina Ioniță. Expoziția propune o reflecție asupra locuirii nu ca fapt utilitar, ci ca experiență existențială, ca relație subtilă între om, timp și spațiul lăsat în urmă. Alături de acuarelele Codrinei Ioniță, sunt propuse atenției publicului lucrări ale lui Christian Ioniță, artist invitat, care aduce în expoziție o esențială istorie a propriei locuiri interioare.

Despre această expoziție, curatorul, Maria Pașc, notează: „Cuvântul „locuire” vine din latinescul *locare* – a așeza, a pune la loc, a rândui. Nu „a ocupa”, nici „a folosi”, ci așezare într-un rost. A locui înseamnă a-ți afla locul și a-l face să fie al tău. În lucrările Codrinei Ioniță, locuirea nu apare ca prezență, ci ca urmă. Case părăsite, ogrăzi cu garduri înclinate, iarbă care năpădește curțile, totul devine pârloagă. Prin aceste imagini, artista arată că locuirea nu dispare odată cu oamenii, ea se retrage, se transformă în semn. Există mai multe feluri de a locui: prin prezență, prin gestul zilnic, prin focul aprins și ușa deschisă; dar și prin absență, atunci când omul pleacă, casa rămâne, iar pereții devin martori. Casele au destin. Nu sunt simple obiecte cu utilitate. Se nasc din nevoie, cresc odată cu cei care le locuiesc, îmbătrânesc, se golesc și se trec. Fiecare zid adăpostește timp. Lucrările Codrinei Ioniță nu drammatizează abandonul, ci îl privesc cu o luciditate

calmă. Tușa fluidă, aerisită, lasă hârtia să respire; albul are dreptul lui, iar culoarea nu închide, ci sugerează. Nimic nu este definitiv conturat, pentru că nici locuirea nu este. A locui înseamnă mai mult decât a sta. Înseamnă a lăsa ceva în urmă. Iar uneori, ceea ce rămâne este de ajuns pentru ca lumea să nu fie goală.

„Numai poetul, ca pasărea măiastră, Trăiește-n lume ca-ntr-o poveste.”

(Mihai Eminescu)

Primele două lucrări ale lui Christian Ioniță, realizate în copilărie, sunt case desenate instinctiv, ca adăpost și numire a lumii apropiate, unde siguranța se așază firesc în formă. A treia lucrare, realizată astăzi, în adolescență, reia tema casei cu rigoare și o conștiință a structurii care face simțită distanța reflexivă. Între aceste imagini se citește nu doar o evoluție grafică, ci și trecerea de la locuirea inocentă la cea trecută prin filtrul gândirii. Casa devine, astfel, martor al creșterii și al felului în care privirea se maturizează.”

Expoziția, prezentată de Maria – Laura Tocariu, a avut vernisajul în data de 9 februarie 2026, ora 13.00.

„ECOU”. Maia Ciucur, Toma Rosetti

„Galleria 28” din Timișoara găzduiește, în perioada 9 februarie – 26 februarie 2026, expoziția „ECOU”, semnată de artiștii Maia Ciucur și Toma Rosetti. Expoziția propune o reflecție vizuală asupra modului în care imaginea, memoria și materia urbană pot fi rescrise prin intervenție artistică. Pornind de la fotografie, instrument al fixării realului, cei doi artiști operează asupra imaginii prin procese deliberate de ștergere, suprapunere și rescriere, și transformă documentul în teritoriu activ de lucru.

„CE rămâne prezent, de neșters dintr-o ruină? Materia erodată pare să nască un nou limbaj. Artiștii prezenți pomesc de la fotografie, instrument al fixării realului, pentru a o supune unei intervenții deliberate, aproape agresive: ștergere, suprapunere, rescriere. Fotografia se transformă astfel din document în teritoriu de lucru. Tehnica actualizează ideea de palimpsest: imaginea dinții este forțată să trăiască sub o multitudine de straturi întrepătrunse. Ziduri, fragmente de clădiri, străzi, urme de scris, graffiti, texturi anonime ale orașului și fragmente din natură sunt supuse unui proces deliberat de degradare. Această alegere sugerează faptul că deteriorarea poate fi văzută ca un precursor al reînnoirii, nu doar ca sfârșit. Discursul pleacă de la ideea de pierdere,

Invitații în lumea artelor plastice

Luminița MAMINA: „Mă simt fericită când țin pensula în mână”

Ca un om care mă ocup de pictori, vreau să vă aduc azi în centrul atenției un artist special. Este vorba de distinsa doamnă Luminița MAMINA. O să vedeți câteva dintre lucrările sale minunate, dar asta abia după un dialog introductiv...

– Ce cuprinde bilanțul dumneavoastră artistic pe anul 2025?

– Anul 2025 a fost pentru mine un an fructuos. În anul 2024 am absolvit cursurile școlii populare de artă „Carmen Saeculare” din Piatra Neamț, dar în continuare frecventez cursurile școlii. Formăm un grup unit de pasionate de pictură, ne întâlnim o zi pe săptămână sub îndrumarea profesorului nostru. Prin intermediul fundației unei colege, care are parteneriat cu Biblioteca județeană „G.T. Kirileanu Neamț”, avem oportunitatea de a expune acolo de câteva ori pe an cele mai bune picturi ale noastre. Vernisajele noastre sunt prilej de bucurie, culoare, muzică de calitate și poezie. Anul trecut am primit o invitație la Huși la Galeria de Artă „Ștefan Dimitrescu”, unde am avut o expoziție de grup. Prin bunăvoința Consiliului Local Piatra Neamț ni s-a permis ca duminică, în sezonul cald, să ne expunem tablourile într-un spațiu din parcul central. Astfel, trecătorii au prilejul de a admira lucrările noastre, iar noi de a petrece timp plăcut împreună.

– Felicitări din suflet pentru tot! Trecem acum la prezent...

– La momentul actual urmez, pe parcursul mai multor luni, un curs de pictură, doriința mea fiind aceea de a acumula

informații noi și de a evolua. În cadrul acestuia, cu ajutorul profesorilor, am învățat noțiuni de bază și alte multe informații necesare pentru pictura de calitate.

– Ce vă doriți pentru viitor?

– Îmi doresc să duc pictura la nivelul următor, de la un simplu hobby la o pasiune care îmi umple viața de culoare, bună dispoziție și bucurie, să îmi creez propriul stil și să devin cunoscută și apreciată mai mult decât sunt în prezent pe plan local. Îmi doresc să fiu sănătoasă atât eu cât și prietenii și familia mea. Anul acesta voi fi bunică pentru cincea oară. Pentru viitor îmi propun să cresc, să evoluez în plan artistic și să devin mai creativă, însă fără să pun presiune prea mare pe mine și în limita timpului disponibil. În viața mea un loc important îl ocupă familia și prietenii, cu care petrec timp de calitate. Pasiunea mea, pictura, mă fascinează, mă simt fericită când țin pensula în mână, dar țin să menționez că pentru mine nu e o relaxare, o joacă, e o deosebită concentrare în actul de creație. Mi-aș dori o lume a artei care să rămână un spațiu al libertății, al dialogului, al prieteniei sincere. Ar trebui să apropiem oamenii, să nască întrebări, să înducă toleranță și empatie și să sugereze mai multă sensibilitate, emoție într-o societate mereu grăbită. Și mi-aș mai dori ca lumea artei să fie mai blândă, mai tolerantă, cei „mari” să fie mai binevoitori cu cei mai „mici”, este loc sub soare pentru toți.

– Desigur, aveți mare dreptate, este loc pentru toți! Să vedem niște imagini cu tablouri impresionante pe care le semnați... Concluzia? Cu adevărat foarte frumos, felicitări din toată inima! Vă dorim multă sănătate dumneavoastră, familiei dumneavoastră și mult succes la viitoarele expoziții...

Aristotel BUNESCU
<https://agentiadepresaculturalasisportiva.wordpress.com>

Așa merg lucrurile – partea a II-a

CLEPTOCRAȚIA (III)

Cleptocrația înseamnă conducerea hoților, o formă de guvernământ unde lideri politici corupți, folosesc sistematic puterea lor politică pentru a se îmbogăți din bani publici, în urma unor contracte frauduloase sau a unor delapidări de fonduri ori resurse... În *cleptocrație*, politicieni corupți se îmbogățesc pe ei înșiși în mod secret, în afara legii, prin mită, recompense (kickbacks) și favoruri speciale de la corporații sau, mai simplu, dirijează fondurile de stat spre ei sau asociații lor. Politizarea instituțiilor, în special a celor de impunere a legii, este necesară pentru ca această formă de guvernare să continue să funcționeze, iar asta se face sub deviza pronunțată de un fost dictator peruvian, Óscar Benavides, care, intrigant, ne pare tuturor cunoscută: „*pentru prietenii mei, totul; pentru dușmanii mei, legea*.” Acum trei ani, România avea o listă lungă de politicieni care au fost condamnați, cu suspendare sau executare. Singurul instrument viabil de luptă împotriva corupției, pe termen lung, este să avem instituții ale statului independente politic, un guvern care este ferm în combaterea corupției, un Parlament independent, care nu este influențat de interese economice și, desigur, o presă integră. În caz contrar, corupția se răspândește ca un cancer în societate.

(Continuare din numărul 1169)

Florin MACIU

Iată un caz care se referă la o altă persoană din timpul mandatului acestui președinte.

Este vorba despre un ministru al dezvoltării regionale și turismului, condamnat, în 2018, la ani de închisoare cu executare, prin sentința Înaltei Curți de Casație și Justiție, pentru infracțiuni de luare de mită, abuz în serviciu, tentativă la folosirea de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete pentru obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul Uniunii Europene și folosirea influenței în scopul obținerii de foloase necuvenite. La momentul pronunțării deciziei definitive, acesta se afla în Costa Rica, unde a cerut azil politic. Trecând peste amănunte interesante, precizăm că dosarul a fost rejudecat, iar, în primăvara anului 2022, ministrul a fost condamnat definitiv și prins în afara țării pe care o părăsise, legal, fără a avea vreo interdicție în acest sens.

Trebuie să spunem că numele ministrului respectiv a figurat în mai multe dosare penale importante, iar, de două ori au apărut și povești ale unor martori, despre genți voluminoase, pline cu dolari sau euro. Se pare că, într-o anchetă, doamna ministru a declarat că „*bani au ajuns la Blaga, dar nimeni nu e interesat să ia firul banilor*”! Iarăși Blaga?!

Lumea a remarcat și o anumită relație între cariera președintelui și a doamnei ministru: a ajuns consilier general în echipa primarului general, devenit ulterior președinte al României, a devenit Consilier de Stat, șefa Cancellariei Președintelui din februarie până la octombrie 2005; la sfârșitul anului 2005, în calitate de avocat, a obținut achitarea președintelui în legătură cu o plângere legată de un imobil din strada Mihăileanu; a fost ministru al Turismului, ministru interimar al Mediului, ministru al Dezvoltării Regionale și Turismului; a deținut și funcții înalte într-un partid de la guvernare.

Lăsăm poveștile de-o parte și spunem câteva fraze despre următorul președinte. Nu mai vorbim nici despre perioada de tranziție; România primise, deja, o orientare fermă pro-occidentală, s-au consolidat parteneriatele și s-a continuat, în ritm susținut integrarea europeană. Președintele nostru tăcut a devenit președintele turist de lux, fără finalitate în politica externă, comerț exterior etc.; în al doilea mandat, el s-a distanțat de populație și problemele ei. Poate și asta a contribuit la apariția și ascensiunea unei drepte *suveraniste* (nu știm să comentăm ce înseamnă acest termen în contextul dat) de tip nou (nu știm ce poate fi bine sau rău, echipele sunt foarte pestrițe, iar în frunte au personaje pitorești), care dă mari speranțe unor cetățeni, poate și pentru faptul că, neajungând la putere, membrii nu ne-au dat prilejul să-i *admirăm* în acțiune cărmuind țara; nu vrem să dăm un calificativ proiectului „*România educată*”, dar afirmăm că, în opinia noastră, acesta a rămas un deziderat. Nu, nu o iluzie, ci un deziderat. Pentru educație scriem și noi, acum.

Am reținut, în portretul președintelui, verdictul de uz de fals, stabilit, însă, de o instanță civilă. În 2014 și 2015, instanțe de judecată au hotărât și menținut concluzia că dobândirea unui imobil din Sibiu nu s-a bazat pe documente corecte. Am reținut și cheltuielile foarte mari, fără argumente solide și ascunse de clasificarea unor informații.

Nu prea ne-am așteptat la multe fapte eroice ale acestui președinte în lupta cu corupția și combaterea *cleptocrației*. Era rezervat în declarații, iar, când nu era, se comporta cam pătinitor, arătând numai într-o singură direcție. Iată un mic pasaj din „*Sisteme politice comparate*”.

„*Pot exista anumite crize în anumite subsisteme ale statului (economie, sănătate etc), care nu pot aduce statul la stadiul de stat în criză, dar există și cazuri când o criză a unui subsistem este atât de gravă ori de lungă încât să se generalizeze la nivelul întregului stat. Amintim că președintele României, ... a declarat, în toamna lui 2021, că statul român a eșuat în misiunea sa fundamentală de a-și proteja cetățenii, iar, la sfârșitul lui august 2023, că sintagma „statul eșuat” este folosită de politicieni în vâltoarea abordărilor electorale*”.

Lector univ.dr. Florin Maciu are o vastă activitate științifică, fiind, între altele, autor al cărților „*Războiul contemporan de lege și lege ferenda în dreptul românesc*”, „*Regimul juridic al stărilor excepționale. Dictatura constituțională la intersecția cu democratizarea armatei*”, „*Instrucția tragerii – pistolul, deprinderile necesare pentru mânăuirea lui / și decizia de a trage*”, „*Regimul juridic al contravențiilor*”, „*Sisteme politice comparate*”, precum și a mai multor articole și comunicări științifice, apărute în publicații din țară și străinătate.

Oare vom avea și președinți care să-și dea seamă că ei sunt în fruntea statului pe care-l critică?

Corupția a continuat și este sursă de știri și astăzi, dar nu vrem să vă spunem ceea ce știți deja. A scăzut nivelul ei, însă. Nu mai este așa ridicat ca în tranziție. Să fim mulțumiți? Ori ceea ce vedem și auzim ilustrează o problemă sistemică de integritate în clasa politică românească?

Acum trei ani, România avea o listă lungă de politicieni care au fost condamnați, cu suspendare sau executare, pentru săvârșirea unor fapte de corupție - 400 de primari, 800 de directori de instituții publice și companii naționale, 60 de membri ai Guvernului (doi prim-miniștri, miniștri, secretari de stat), 40 de președinți de consilii județene. „*Așa merg lucrurile*”.

În 2024, cu aproximativ un an în urmă, România și-a menținut scorul CPI de 46/100, situându-se pe locul 65 din cele 180 de țări incluse în studiu. Țara noastră se află la același nivel cu Muntenegru, Kuweit și Malta, sub media UE. Pe primele locuri se plasează Danemarca, Finlanda, Singapore, Noua Zeelandă și Luxemburg, iar pe ultimele Siria, Venezuela, Somalia, Sudanul de Sud.

CPI (în română IPC) înseamnă *indicele de percepție a corupției* (*corruption perceptions index*) și se referă la cât de corupt este perceput sectorul public (funcționari, politicieni etc.) al unei țări. El rezultă din luarea în considerare a 13 surse diferite (Banca Mondială, Forumul Economic Mondial etc.) de sondaje și evaluări, unde 0 reprezintă un nivel foarte ridicat de corupție și un scor de 100 denotă o țară foarte curată.

Este bine să reținem că *indicele de percepție a corupției* este un raport anual publicat de „*Transparency International*” (în România, prin „*Transparency International România*”), iar acest indice nu măsoară corupția în sine, ci percepția despre aceasta.

Țările sunt clasificate în funcție de aceste scoruri, oferind o imagine globală a eforturilor anticorupție. Indicele ajută la evaluarea eficacității sistemelor de integritate publică și a impactului corupției asupra democrației. „*Transparency International*” este o asociație non-profit și neguvernamentală, înregistrată în Germania, fondată în 1993, formată din foști angajați ai Băncii Mondiale. Asociația mai publică și „*Global Corruption Barometer*”.

Pentru anul 2024, concluzia s-a rezumat prin fraza „*corupția la nivel global rămâne la cote alarmant de ridicate, iar eforturile de a reduce acest fenomen sunt în scădere*”. Peste două treimi dintre țări au obținut un scor mai mic de 50 de puncte din 100. Media obținută la nivel global în Indice a rămas neschimbată - la 43 de puncte.

Cercetătorii spun că există o corelație între un nivel mai ridicat al IPC și o creștere economică mai mare pe termen lung și o amplificare a creșterii PIB, precum și o legătură strânsă între un scor IPC mai ridicat și rate mai mari ale investițiilor străine într-o țară.

Țările cu niveluri mai ridicate de corupție (deci cu un scor mic) sunt mai puțin susceptibile de a sancționa funcționarii publici pentru nerespectarea regulilor existente și neîndeplinirea responsabilităților lor. De asemenea, a fost demonstrată o relație invers proporțională între corupție și accesul la justiție.

François Valérian, președintele acestei asociații, afirma: „*Corupția subminează dezvoltarea, democrația, stabilitatea și încurajează încălcarea drepturilor omului. Lupta împotriva corupției trebuie să*

devină o prioritate de vârf și pe termen lung, atât pentru fiecare națiune cât și pentru comunitatea internațională. Acest fapt este crucial pentru combaterea autoritarismului și pentru asigurarea păcii și a unei lumi durabile și libere. Este nevoie de acțiuni concrete care să se adreseze corupției globale” (nu am intenționat să traducem ad litteram).

Există, deci, corupție la nivel global, după cum lesne putem deduce din cele prezentate. Întărim și noi cu două alineate din „*Sisteme politice comparate*”, un subcapitol ce descria *oligarhia*, dar care ne poate face să pricepem și *cleptocrația*.

„*În Rusia, Putin a demonstrat că este preocupat de autoritarism, prin mașinațiunile cu care s-a asigurat că va sta în fruntea statului un sfert de secol. Mai mult, el a dovedit că este președinte al fostului sistem politic, dar și șeful clanului neoficial organizat în rețeaua economică. Putin a amestecat statul capitalist cu rețeaua de prieteni extrem de bogați, rezultați în urma privatizărilor scandaloase din anii 1990, când întreprinderi de stat au fost vândute la prețuri avantajoase oligarhilor. În locul unor vechi oligarhi, forțați să plece din țară și să-și înstrăineze afacerile, au apărut alții noi, aliați ai lui Putin, care a înțeles că trebuie să aibă controlul lor. A rezultat o îmbinare a corporațiilor ruse cu statul. Avem un alt exemplu, în Ungaria. În 2010, Viktor Orbán cu partidul Fidesz a câștigat două treimi din locurile din Parlament. Trebuie să câștigăm numai o dată, dar s-o facem temeinic, a comentat el, după care a folosit puterea ca s-o mențină. O altă constituție votată rapid, mărirea numărului de membri ai curții constituționale și a mandatelor membrilor, noi reguli de vot, reducerea numărului de parlamentari și alegeri în 2014, calificate drept libere, dar nu corecte. Mai departe,*

crearea unei companii media care să sprijine regimul, îmbogățirea prietenilor și membrilor familiilor, sprijinirea afacerilor oamenilor de partid cu fonduri de la Uniunea Europeană. Capitalismul prietenesc nici măcar nu este ascuns. Dacă este în interesul național, atunci nu este corupție, se susține.”

Cu un anume scop, am lăsat pentru sfârșit cazul unui politician inteligent, cult și abil, care a ocupat, cu succese notabile, am spune, funcția de prim ministru. Acesta a fost acuzat că a încercat să obțină ilegal finanțare pentru campania prezidențială din 2006. După pronunțarea hotărârii definitive, condamnatul a încercat să se sinucidă. După câteva zile de spitalizare, fostul premier a fost dus la penitenciar. În 2013 a fost eliberat condiționat, însă în 2014 a fost condamnat din nou, în alt dosar. Se pare că era vorba despre foloase necuvenite de 650.000 de dolari. Eliberarea condiționată s-a petrecut după șase luni.

Nu am studiat amănuntele și plecăm de la premisa normală că judecata a fost corectă. Ne gândim că dacă era ceva de obiectat și înverdat instanțelor, apărarea fostului prim ministru ar fi făcut-o. O singură întrebare, cu ramuri: Dacă cel care avea în competență numiri și avansări atât de magistrați cât și de generali (chestori) și care conducea direct serviciile secrete în calitate de comandant al forțelor armate și de președinte al Consiliului Suprem de Apărare a Țării și care avea o influență deosebit de puternică asupra unor forțe politice semnificative, ar fi lăsat de bănuț, inclusiv printr-un gest banal, că are o altă părere despre vinovăția subiectului nostru, totul s-ar fi desfășurat la fel? Nu cumva există tratamente deosebite pentru oameni deosebiți? Nu cumva se practică înlăturarea rivalilor politici cu ajutorul dosarelor din justiție? Nu cumva cineva îi protejează pe alții, la fel de vinovați? Nu cumva unii sunt în colimator, altora li se oferă tânguri pentru a scăpa, iar alții scapă neatinși? Nu cumva foarte multe decizii ce privesc persoanele implicate în politică sunt viciate? Putem continua, dar cititorii au înțeles, iar asta este o altă poveste pe care o vom aborda. Sau nu.

La sfârșit, mergem la film, la un serial faimos, care s-a bucurat de succes la vremea lui – „*Game of thrones*” („*Urzeala tronurilor*”). O să spunem că acum e la modă să citezi din acest serial. O mai fac și alții. Numai că noi spunem de unde am luat textul și o facem nu pentru că este la modă, ci din respect pentru ideile ieșite din comun ale autorului romanelor de unde s-a inspirat serialul, George R. R. Martin, care ne-a atras atenția încă din tinerețe, când citeam într-o biată broșură o povestire (nuveletă) – „*Sandkings*” (1981) tradus „*Regii nisipurilor*”.

Iată un mic dialog între Pitic (Tyron Lannister) și John Snow.

- *Dar te-ai gândit să înveți să mînți din când în când? Puțintel?*

- *Nu am de gând să mă leg printr-un jurământ pe care nu-l pot ține. N-ai decât să vorbești despre tatăl meu, spune-mi că asta e atitudinea care i-a adus moartea. Dar, când destui oameni fac promisiuni mincinoase, vorbele nu mai au înțeles. Apoi, nu mai există răspunsuri, numai minciuni din ce în ce mai iscusite. Și minciunile nu ne vor ajuta în lupta asta.*

Cam asta fac politicienii, chiar și cei plasați pe funcțiile cele mai înalte. Sau tocmai ei. Spun lucruri care nu corespund cu realitatea. Pentru a manipula lumea, servind promisiuni deșarte și a-și promova interesele care nu coincid perfect cu cele ale populației. În traducere, mint.

„*Așa merg lucrurile*”.

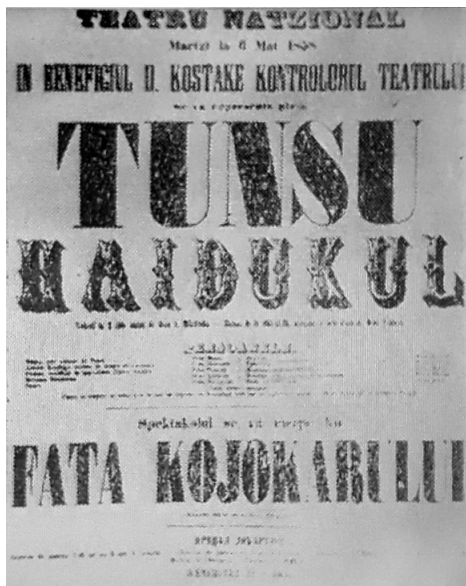
În poveste, nici John Snow, omul cinstit și viteaz, caracterizat prin onoare, curaj și un puternic simț al datoriei, nu o sfârșește foarte bine. George R. R. Martin nu spune basme previzibile.

Încheiem fără propuneri de *lege ferenda*. În opinia noastră, accentul pus pe educație, fără a exclude amendamente la legi, contează mai mult decât orice. Legile pot avea curențe sau, pur și simplu, pot fi ocolite, ignorate. Să milităm pentru un popor cult și civilizat. ■

PERSONAJUL „RĂSPOPITUL” - interpretat de Toma Caragiu în filmele cu haiduci - inspirat după unul real: haiducul Ioniță Tunsu

George V. GRIGORE

Cu toții am văzut și revăzut celebrele filme românești din seria Haiducilor, regizate de Dinu Cocea pe baza unor scenarii de Eugen Barbu. Au fost: *Haiducii* (1966); *Răpirea fecioarelor* (1968); *Răzbunarea haiducilor* (1968); *Haiducii lui Șaptecai* (1971); *Zestrea domniței Ralu* (1971); *Săptămâna nebunilor* (1971), filme ce sunt căutate și astăzi de spectatori. Pentru veridicitatea datelor scenaristice s-au căutat informații care aveau de a face cu perioada respectivă și personajele care au ocupat scena social-politică. Una dintre acestea face trimitere la personajul „Răspopitul”, interpretat de Toma Caragiu, acesta fiind inspirat de unul real, cel cunoscut ca haiducul Ioniță Tunsu.

Afișul Teatrului Național din București prin care se anunța reprezentația „Tunsu Haiducul” (1858). (Sursa imaginilor: George Potra, „Din Bucureștii de ieri”.)

Ioniță Tunsu a fost inițial paracliser (fost țarcovnic) la Biserica Sf. Gheorghe Vechi, de pe Calea Moșilor de astăzi, dar și la Biserica Sfinții Voievozi de pe Calea Griviței, numită, pe atunci, *Drumul Târgoviștei*, remarcat fiind datorită vocii sale. În Bucureștiul de altădată, legea era a celor bogați, prea puțini dintre săraci având vreo șansă la o viață ușoară. Văzând toate acestea, Ioniță Tunsu a renunțat la ceea ce făcea și a luat calea haiduciei, fiind un haiduc temut de toți boierii și iubit de toți amărății. Era în urmă cu aproape 200 de ani, când distanța ierarhică dintre țărani și boieri făcea ca viața celor mulți să fie tare aspră. Marea majoritate a țăranilor clăcași se afla sub exploatarea autorităților, a boierilor, a ciocoilor arendași și a egumenilor greci.

Ioniță era oltean, născut la începutul anilor 1800 în comuna Optași. Era un om voinic, frumos și inteligent, iar episcopul Ilarion al Argeșului avea gânduri mari cu el, vroia să-l investească cu haina preoției. Mai întâi, Ioniță Tunsu s-a alăturat voluntar armatei conduse de Tudor Vladimirescu în 1821. Revoluția a fost unul dintre evenimentele care au marcat începutul procesului de renaștere națională a României. A avut cauze naționale, economice și sociale și, deși a fost în cele din urmă înfrântă, a adus în atenția cancelariilor marilor puteri europene situația din Principatele Dunărene și a determinat Imperiul Otoman să pună capăt domniilor fanariote.

Ioniță a trăit momente de umilință când a văzut „huzurul marilor boieri în comparație cu viața de mizerie a celor mulți”. Și-a părăsit slujba, s-a tuns scurt renunțând la pletele poești și și-a format o ceată de oameni necăjiți și supărați tare și a pornit pe drumul haiduciei. Tunsu nu era un tâlhar la drumul mare, care omora și schingiua. Ceea ce lua de la boieri, el dăruia văduvelor cu copii, oamenilor bătrâni de care nu avea nimeni grijă, mamelor care nu aveau cu ce să-și mearse fetele și gazdelor sărace pe unde poposea în drumurile sale.

Odată cu începutul Războiului ruso-turc din 1828-1829 a început și ciuma în țară. Boala băntuia cu furie, casele se goleau, iar maidanele Bucureștiului erau pline cu cei care, în ploaie și frig, își așteptau sfârșitul. Cei înstăriți, dar și cei care aveau rude la țară, au părăsit orașul în fuga mare. Primul ministru din timpul lui Alexandru Ioan Cuza și al lui Carol I, marele academician Ion Ghica, povestea despre amintirea sa din copilărie având ca subiect pe haiducul Ioniță Tunsu. Se povestea că Dimitrie Ghica, tatăl lui Ion Ghica, și-a luat familia și cu toții s-au refugiat la moșia Ghergani, din județul Dâmbovița, pentru a scăpa de ciuma din oraș. Aici, în jurul stejarului aproape milenar, sub bogatul frunziș, și-a aranjat sufrageria de vară, în aer liber. Într-o seară a fost chemat la poartă de cunoscutul haiduc pentru a fi avertizat. Temut de toți boierii, Tunsu nu fura de la oricine „coane Tache, nu mai mănca seara acolo, că ni-e drumul uneori pe aci și văzându-te la masă le faci poftă băieților. Să nu mă pomenesc odată că face unul vreo borboacă”.

Generalul rus Pavel Kiseleff, pe atunci în fruntea Țării Românești, fiind înștiințat de toate faptele lui Tunsu și a cetei sale, care băgaseră groaza în boieri, în negustorii bogați și în autoritățile de ocupație, a ordonat de urgență ministrului de Interne, Iordache Filipescu, să-l prindă. Tunsu și ceata lui de haiduci i-au pândit pe general și pe suita lui la un popas, în drum spre Târgoviște.

Haiducul oltean l-a rugat pe Kiseleff, printr-o scrisoare, să fie blând dacă îl va prinde: „Capul excelenței tale a fost astăzi în gura puștei mele. N-am voit să te omor, căci omoram pe un părinte iubit de țară. Astfel te rog și eu, ca să poruncești gonacilor care mă urmăresc să nu mă omoare când mă vor prinde, căci eu n-am omorât pe nimeni”. La cererea expresă a generalului Kiseleff, autoritățile se mobilizează pentru prinderea „vestitului tâlhar”. Este oferită o recompensă, iar persoana care îl va prinde sau va da indicii

privind locul unde se ascunde Ioniță Tunsu „va fi iertată de dări, va fi ridicată la rang de boierie și va primi 1.000 de lei”. Căpitanul Ștefan Radu, finul și omul de legătură al haiducului în București, atras de recompensa oferită, informează Agia că Ioniță urma să sosească în Capitală noaptea, dinspre Cotroceni, trecând podul peste Dâmbovița de la Grozăvești într-o căruță acoperită cu coviltir. Din întâmplare, exact prin locul și la ora când era așteptat Ioniță trece o trăsură trasă de cai de poștă, în care se afla un colonel rus, Govorov, care, din cauză că refuză să se supună somației, este rănit ușor. Haiducul aude de la depărtare împușcăturile și zarva creată în urma incidentului cu colonelul rus și evită să mai intre în București. Dar șansa nu îi mai surade lui Ioniță o săptămână mai târziu, astfel încât, în momentul în care trece peste podul de la Grozăvești, asupra lui se abate o salvă de puști și pistoale. Rănit grav, acesta este dus la un post de pază al soldaților ruși de pe Podul Mogoșoaiei, pe locul unde se află astăzi hotelul Continental. Deși medicii au încercat să-l salveze viața, Ioniță se stinge în zorii dimineții următoare. Era anul 1832. Martorii oculari amintesc că, în momentul în care trupul neînsuflețit al lui Ioniță Tunsu a fost expus în piața publică, astfel încât să facă dovada că haiducul este mort, iar cei care ar fi fost tentați să-i urmeze exemplul să fie descurajați, oamenii sărmani au izbucnit în lacrimi; un bătrân, care probabil a fost ajutat la un moment dat de către Ioniță, i-a pus acestuia un ban de argint pe piept. Celebrul haiduc a fost înmormântat în afara orașului, în apropiere de Biserica Mărcuța, pe drumul ce ducea la spitalul Pantelimon.

În această casă din București de pe Bd. Banu Manta nr. 35, se spune că a locuit o perioadă de timp haiducul Ioniță Tunsu.

Reprezentare fantezistă a haiducului valah Ioniță Tunsu într-o ilustrație gravată a isprăvilor sale.

oameni. Căpitanul Ștefan Radu, cel care a avut un rol hotărâtor în ceea ce privește anihilarea lui Ioniță Tunsu, nu numai că nu a beneficiat de recompensa promisă, dar a fost arestat și anchetat pentru complicitate, fiind achitat în cele din urmă, la capătul unui proces controversat.

Faptele lui Ioniță Tunsu au continuat să existe în poveștile oamenilor mult timp după moartea sa. S-a scris un vodevil intitulat „Tunsu Ioniță”, ce s-a jucat pentru prima dată pe scena Teatrului cel Mare din București în anul 1858, în care vestitul haiduc a fost interpretat de Matei Millo, maestrul artei teatrale la vremea aceea. Totodată, poveștile despre Ioniță inspirau și jocurile copiilor, așa după cum amintește C.D. Aricescu într-una din poeziile sale, numită „Tunsu al mic”: „Însă lui Costică mai mult decât toate/ Îi plăcea din suflet al lui Tunsu joc,/ Mă puneam în fruntea taberei armate/ De copilași, numai inimă și foc”. (Informațiile ne-au fost oferite de către dr. Constantin Gabriel, muzeograf la Muzeul Municipiului București.)

Iată cum povestea haiducului Ioniță Tunsu a ajuns transpusă pe peliculă în seria „Haiducilor”, dar acordând și șansă artei cinematografice actuale de a dedica un film artistic adevăratei vieți aventuroase a celebrului personaj istoric.

Surse: wikipedia.org; culturaromana.ro; historia.ro; lovendal.ro; b365.ro; epicnews.ro; adevarurisecrete.com; shtiu.ro; historic.ro; youtube.com;

